Suvremeni hrvatski muzeji

Ćosić, Silvija

Undergraduate thesis / Završni rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:142:968230

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

FILOZOFSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Repository / Repozitorij:

FFOS-repository - Repository of the Faculty of Humanities and Social Sciences Osijek

zir.nsk.hr

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

dabar
DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Filozofski fakultet

Preddiplomski studij Informatologije

Silvija Ćosić

Suvremeni hrvatski muzeji: zadaće i poslanja

Završni rad

Mentor: izv. prof. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković

Sumentor: dr. sc. Darko Lacović, poslijedoktorand

Osijek, 2015.

SAŽETAK

Cilj rada je opisati poslanje i zadaće muzeja koje su oblikovane brojnim zakonima i pravilnicima od kojih je najvažniji dokument Zakon o muzejima. Zadaće muzeja obuhvaćaju prikupljanje, obradu i zaštitu građe, izložbe, komunikaciju s korisnicima i znanstveni rad. Kako bi ostvario uspješnu interakciju s korisnicima, muzej mora ispuniti sve zadaće, kontinuirano obnavljati izjavu o poslanju te se na taj način neprestano poboljšavati u radu i pratiti najnovije trendove. Poslanje prezentira i okuplja težnje i napore muzeja u ostvarenju određenog cilja. Kao ključ poslovanja muzejske ustanove poslanje se stvara s ciljem unapređenja njegove djelatnosti. U drugom dijelu rada sadržajno su analizirane mrežne stranice muzeja koji imaju navedeno poslanje, misiju ili viziju, od ukupno 287 muzeja koliko ih ima u Hrvatskoj. Analiza mrežnih stranica pokazala je da najveći broj muzeja ima navedeno poslanje ili misiju (110), a manji broj muzeja objavio je viziju (12), strateški plan (10) i ciljeve (2). Sve izjave o poslanju i zadaćama koje se navode na mrežnim stranicama u skladu su s opisom poslanja u korištenoj literaturi. S druge strane pokazalo se da bi muzeji trebali ažurirati svoja poslanja u kontekstu nove tehnologije i eksplicitnije navesti zadaće na mrežnim stranicama kako bi bili potencijalno atraktivniji posjetiteljima.

Ključne riječi: muzeji, poslanje ili misija, zadaće, analiza, Hrvatska

SADRŽAJ

1. UVOD 1

2. POSLANJE I ZADAĆE MUZEJA 2

2.1. Poslanje muzeja 3

2.2. Prikupljanje, obrada i zaštita građe 4

2.3. Izložba 5

2.4. Komunikacija s korisnicima 6

2.5. Edukacija korisnika i znanstveni razvoj 7

3. ANALIZA HRVATSKIH MUZEJA 9

3.1. Poslanje ili misija muzeja u Hrvatskoj 14

4. ZAKLJUČAK 18

LITERATURA 19

1. UVOD

U današnje vrijeme svijet je pod potpunim utjecajem tehnoloških ostvarenja. Ti tehnološki napreci oblikuju društvo i stvaraju određene standarde kojih se društvo pridržava. Muzeji kao ustanove koje se bave čuvanjem i prikazivanjem ljudske baštine polako odlaze u drugi plan, iako su prema brojnim kriterijima danas važniji no ikada. U društvu u kojem je tehnologija i informatizacija na prvom mjestu, bitno je imati ustanove koje će na stvaran način prikazati razvoj ljudskog roda u cijelosti ili pak razvoj u određenim dijelovima vlastite zemlje. Upravo to bi trebao biti glavni cilj djelatnosti muzeja – korisnicima prikazati duh stanovništva i mjesta na sebi svojstven način.[1] Muzeji se ne grade više samo s funkcijom prikazivanja pojedinih artefakata, nego i za prikazivanje cijelih sela ili gradova koji su nestali sklopom okolnosti, bilo od prirodnih događaja ili od ljudske ruke.

U Hrvatskoj su zbog rata brojni muzejski predmeti otuđeni ili uništeni, muzejska djelatnost ne privlači nove djelatnike, a broj korisnika drastično opada.[2] Unatoč tome, brojni napori su uloženi pri oporavku od ratne destrukcije i praćenju trendova modernizacije u muzejima te su i hrvatski muzeji počeli svoje projekte informatizacije. Kako bi muzeji postigli željenu prisutnost u društvu i privukli što veći broj korisnika, trebali bi izraditi plan poslovanja koji jasno definira cilj, misiju i viziju muzeja. Tek kada su ti parametri definirani, muzej može početi raditi na ostvarenju tih ciljeva. Zadatak ovog rada je prikazati poslanje i zadaće muzeja te ih usporediti s informacijama o poslanjima i zadaćama koje se navode na mrežnim stranicama suvremenih hrvatskih muzeja. U prvom dijelu rada opisuju se zadaće i poslanja muzeja iz dostupne literature. Sadržajnom analizom poslanja navedenih na mrežnim stranicama zadaće muzeja podijeljene su na prikupljanje, obradu i zaštitu građe, izložbe, komunikaciju s korisnicima te edukaciju korisnika i znanstveni razvoj. U drugom dijelu rada uspoređuju se propisane zadaće i poslanja s onima koje se nalaze na mrežnim stranicama hrvatskih muzeja kako bi se utvrdilo da li ih suvremeni muzeji uistinu ispunjavaju.

[1] Usp. Vrkljan-Križić, Nada. Suvremene funkcije i poslanja muzeja. // Zbornik prvog kongresa hrvatskih povjesničara umjetnosti. / uredio Milan Pelc. Zagreb : Institut za povijest umjetnosti, 2004. Str. 353-358. URL: http://www.ipu.hr/uploads/documents/544.pdf (2015-09-22)

[2] Usp. Zgaga, Višnja. Nacrt strategije kulturnog razvitka Hrvatske u 21. stoljeću: muzeji. // Informatica Museologica 33, 1-2 (2002), str. 22-26. URL: http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=207237 (2015-09-22)

2. POSLANJE I ZADAĆE MUZEJA

Djelatnost muzeja regulirana je donošenjem Zakona o muzejima, što je pozitivno utjecalo na muzejsko društvo jer je uspostavljen jedinstven legislativan sustav. Zakon sam nije dovoljan kako bi upravljao djelatnostima muzeja te se muzeji uz njega koriste brojnim pravilnicima i uredbama, kao na primjer Pravilnik o očevidniku muzeja, galerija i zbirki unutar ustanova i drugih pravnih osoba; Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju, Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi, Pravilnik o načinu i mjerilima za povezivanje u sustav muzeja Republike Hrvatske, Pravilnik o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrste muzeja, za njihov rad, te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije; Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u muzejskoj struci, Uredba o 'Muzejima Hrvatskog zagorja', Uredba o podjeli imovine, prava i obveza, te rasporedu djelatnika Muzeja Hrvatskog zagorja; Uredba o podjeli imovine, prava i obveza, te rasporedu djelatnika Muzejsko-galerijskog centra itd.[3]

Brojne zakonske obveze mogu biti problematične za djelatnost muzeja, no one donose pozitivan aspekt koji zahtijeva od muzeja da jasno izraze svoj cilj poslovanja i potiče na suradnju i komunikaciju s društvenom zajednicom. Smanjiti voluntarizam, tj. djelovanje bez profesionalne kompetencije i poznavanja predmeta, povećati standarde rada i funkcioniranje unutarnjeg i vanjskog djelovanja muzeja osnovni su ciljevi ovih pravilnika.[4] Prema Zakonu o muzejima muzejska djelatnost obuhvaća „skupljanje, čuvanje i istraživanje civilizacijskih, kulturnih i prirodnih dobara te njihovu stručnu i znanstvenu obradu i sistematizaciju u zbirke, trajno zaštićivanje muzejske građe, muzejske dokumentacije, muzejskih lokaliteta i nalazišta, njihovo neposredno i posredno predočavanje javnosti putem stalnih i povremenih izložaba, te objavljivanje podataka i spoznaja o muzejskoj građi i muzejskoj dokumentaciji putem stručnih, znanstvenih i drugih obavijesnih sredstava.“[5]

[3] Usp. Ministarstvo kulture. URL: http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=78 (2015-09-22)
[4] Usp. Zgaga, Višnja. Nav. dj., str. 23.
[5] Zakon o muzejima. // Narodne novine, 142 (1998). URL: http://www.zakon.hr/z/302/Zakon-o-muzejima (2015-09-22)

2.1. Poslanje muzeja

Poslanje je srž djelatnosti muzeja. Izjava o poslanju pokretač je svih djelatnosti koje muzej obavlja. Uz izjavu o poslanju, muzeji mogu stvoriti izjave o viziji koje daju smjernice kretanja muzeja i njegovo mjesto u budućnosti te izjave o vrijednostima, tj. uvjerenjima muzeja koje služe korisnicima kako bi prepoznali osobitosti muzeja. Poslanje muzeja je prvi korak u izradi strateškog plana, koji se razvija uz stavke navedene u poslanju, direktno utječe na planove i odredbe muzeja te na ponašanje zaposlenika i njihov rad.[6]

Vrlo je važno da poslanje, vizija i ostale izjave o djelatnosti muzeja budu napisane točno, detaljno i u skladu s okolnostima u kojima se muzej nalazi. No, kako bi poslanje bilo vjerodostojno, dokumenti moraju biti međusobno povezani i prikazivati cjelinu. Sve izjave o djelovanju muzeja moraju imati poveznice jedna na drugu, te moraju biti jasne i razumljive. Svako poslanje je različito i oblikovano brojnim osobinama muzeja, kao na primjer njegova povijest, zajednica u kojoj se nalazi, tip kojem pripada, izazovima koje mora svladati itd.[7] Poslanje objašnjava samo postojanje muzeja te razlog njegova djelovanja, a može u sebi sadržavati i informacije o ciljanoj publici te željenom utjecaju. S obzirom na to, jasno je vidljivo zašto poslanje mora biti jedinstveno te specifično za svaki muzej. Poslanje je promjenjivo te se mora često revidirati i uskladiti s promjenama kroz koje ustanova prolazi, što je korisno za zaposlenike jer moraju biti aktivni u svojem djelovanju, a to poboljšava kvalitetu muzeja. Stvaranje izjave o poslanju zahtjevan je i iscrpan proces koji, iako različit od muzeja do muzeja, ima osnovne odrednice koje muzej prati. Stvaranje tima za recenziju i određivanje elemenata procesa recenzije prvi je korak stvaranja izjave o poslanju. Muzej sam odlučuje o članovima tima, a pri stvaranju mora težiti da sklopi tim koji može najbolje ocijeniti dokument. To znači da je preporučeno da članovi dolaze s različitih funkcija djelatnosti, a krajnji cilj je vidljiv napredak i rezultati djelatnosti muzeja. Sljedeći korak je istraživanje – muzeju bi uvelike pomoglo istraživanje vlastite povijesti i početaka, kako bi kronološki pratio razvoj poslanja. Potom se stvara osvrt na prijašnja poslanja– bitno je vratiti se na poslanje redovito te analizom utvrditi pozitivne i negativne strane postojećeg poslanja i na temelju toga utvrditi da li poslanje

[6] Usp. American Alliance of Museums. Developing a mission statement. URL: http://www.aam-us.org/docs/continuum/developing-a-mission-statement-final.pdf?sfvrsn=2 (2015-09-22)
[7] Usp. Isto.

zahtijeva potpunu preobrazbu ili samo uređenje određenih stavki. Povratne informacije su važan korak u stvaranju izjave poslanja. Uz tim koji se bavi stručnom recenzijom poslanja važno je uključiti što veći broj zaposlenika u davanje povratnih informacija o poslanju. Ovaj korak uključuje u poslanje ljudski faktor, koji je važan dio poslanja s obzirom na to da muzeji obogaćuju kulturu društva te trebaju komunicirati sa što većim brojem korisnika. Nakon što su svi prijašnji koraci obavljeni, stvara se izjava o viziji i cilju. Potom se završni oblik izjave o poslanju šalje odboru na formalno odobrenje. Nakon što je odobrena, izjava se integrira u planove, police, dokumente i publikacije muzeja.[8]

Može se reći da poslanje treba sadržavati sljedeće elemente: opis uloge, svrhe ili usmjerenosti muzeja, obrazovnu svrhu, odobrenje od nadležnog tijela. U nastavku radu opisat će se zadaće muzeja koje se odnose na prikupljanje, obradu i zaštitu građe, izlaganje građe, komunikaciju s korisnicima, te edukaciju i znanstveni razvoj.

2.2. Prikupljanje, obrada i zaštita građe

A. Gob ističe da se muzejska funkcija čuvanja baštine odnosi na sve oblike djelovanja vezane uz zbirku: prikupljanje, održavanje, čuvanje, osiguravanje dugotrajnosti, a na kraju i zadaću javnog prikazivanja zbirke.[9] Proces stvaranja zbirke započinje prikupljanjem građe. Fizička prisutnost predmeta ostavlja utisak na posjetitelja te čini izložbu različitom od bilo kojeg drugog oblika prikaza. Predmeti u izložbi imaju funkciju poruke pa ih je bitno pravilno odabrati i obraditi. Kako bi se spriječilo gomilanje predmeta, muzeji prate stroge kriterije za odabir odgovarajuće građe: važno je ustanoviti da građa ima kulturno-povijesnu, umjetničku ili prirodnu vrijednost, a preuzima ju se samo pod uvjetom da muzej može tu građu dokumentirati, štititi i čuvati. Kriteriji prema kojima se građa skuplja su raznoliki: stilsko obilježe, materijal, autor, tema, događaj, teritorij itd.

Nakon što muzej preuzme željenu građu započinje proces obrade u kojem muzej nizom postupaka priprema građu za ulazak u zbirku. Ti procesi su: identifikacija, determinacija, klasifikacija, kategorizacija, analiza, opisivanje, vrednovanje i interpretacija, stručno istraživanje te dokumentiranje.[10] Čuvanje je najvažnija stavka muzejske djelatnosti. Ono u širem smislu označava niz postupaka i radnji koje provodi muzej kako bi se osigurala trajnost

[8] Usp. Isto.
[9] Usp. Gob, Andre. Muzeologija: povijest, razvitak, izazovi današnjice. Zagreb: Antibarbarus, 2007. Str. 160.
[10] Usp. Muzejsko dokumentacijski centar. Preporuke za rad u muzeju. URL: http://www.mdc.hr/UserFiles/File/propisi,smjernice,upute/Preporuke%20za%20rad%20u%20muzeju_zadnja%20verzija.pdf (2015-09-22)

predmeta, djela ili dokumenta.[11] Nizom preporučenih postupaka zaustavljaju ili usporavaju prirodno propadanje građe, kako bi ona imala što duži životni vijek te tako služila korisnicama. Čim se utvrdi stanje zbirke u odnosu na njenu okolinu, nužno je osigurati redovnu zaštitu osjetljivih predmeta. Budući da građa treba ostati u što boljem stanju, muzeji su dužni izvršavati preventivu zaštitu nad njom, u posebnim prostorijama s posebnom opremom. Restauracija je bitan element čuvanja građe, ona je trajni postupak popravljanja oštećenja nastalih nemarom, starenjem, nezgodama ili nedostatkom adekvatne brige za predmet. Predmet se mora čuvati od utjecaja svjetlosti, atmosferskih utjecaja, topline, vlage, biološkim nametnika, ali i velikih opasnosti poput oružanih sukoba, prirodnih i ekoloških katastrofa i požara. Svaka navedena stavka ima detaljno izrađen plan zaštite koji je istražen i potkrijepljen znanstvenim istraživanjima.[12] Zakon nalaže da djelatnost mora biti od interesa Republici Hrvatskoj, što utječe na samu izgradnju zbirke.[13] Zadaća je muzeja da prati i aktivno traga za predmetima s određenim osobinama koji bi bili koristan dodatak već postojećoj zbirci.

2.3. Izložba

Nakon što je potrebna građa skupljena, zaposlenici muzeja imaju veliku odgovornost da na najbolji način prezentiraju željeni sadržaj. Od muzejske izložbe očekuje se da bude zanimljiva, edukativna, raznolika, ali da u isto vrijeme zadrži tematiku kojoj pripada. O kvaliteti izložbe ovisi cjelokupan doživljaj u muzeju. Izložba je primarni medij muzejske komunikacije.[14] Ona mora biti u mogućnosti promatraču ispričati priču koja je nastala u prošlosti i ostala nepromijenjena unatoč promjenama tijekom stoljeća. Količina i kvaliteta prenesenih informacija ovisi o stručnosti muzejskog osoblja. U tome se očituje informacijska vrijednost muzeja. Informacija, koja je u izvornosti potpuno nerazumljiva nestručnom osoblju, mora biti prevedena i prezentirana na način koji će svi razumjeti, a da u isto vrijeme ne gubi na vrijednosti. Muzejske izložbe su kao jezik, koji mora biti univerzalno razumljiv. Ukoliko je jezik nejasan, korisnik će s izložbe otići s više pitanja nego odgovora, što je nepoželjan ishod u bilo kojoj djelatnosti. Zadaća je muzeja da izložbu oblikuje prema ciljanoj publici, dok u isto vrijeme ne ograničava potencijalne korisnike.

[11] Usp. Gob, Andre. Nav. dj., str. 161.
[12] Usp. Isto, str. 168.
[13] Usp. Zakon o muzejima. Nav. dj.
[14] Usp. Mašić, Boris; Šojat-Bikić, Maja. Izazovi interpretacije – uloga arhivskog gradiva u muzejskoj struci, 2012. URL: http://daz.hr/zad-dan/izazovi-interpretacije-uloga-arhivskoga-gradiva-u-muzejskoj-struci/ (2015-09-22)

Muzeji se smatraju autentičnim izvorima informacija zbog sadržaja koje prenose, stoga je muzealac obvezan detaljno istražiti informacije o predmetima prije no što ih izloži. Ovaj aspekt poslovanja ukazuje na važnost suradnje muzeja s drugim informacijskim ustanovama – knjižnicama i arhivima, gdje muzeolozi odlaze kako bi potkrijepili svoje predmete dokazima te korisnicima predstavili što točnije informacije. Iza svakog muzejskog predmeta nalazi se osoba koja ga je stvorila, osoba koja je obogatila povijest i ostavila traga kako bi ljudi danas mogli uživati gledajući brojne ideje i kreacije nastale stoljećima prije.[15] Za izložbu je bitno na što ljudskiji način prezentirati individualnost predmeta koja objedinjuje svo kreativno stvaralaštvo predaka. Izložba je djelo muzealca, njegova subjektivna interpretacija teme kojom se bavi te kao takva može biti raznolika u vrsti građe kojom se koristi i opsegu informacija koje prenosi. Točnost informacija i preglednost obvezni su čimbenici muzejske izložbe, dok je sve ostalo subjektivan izbor i kreativnost stvaratelja izložbe.

2.4. Komunikacija s korisnicima

Muzejska izložba je priča, a muzej je pripovjedač. Oboje je potrebno kako bi izložba bila potpuna. Muzeji su nepotkupljivi svjedoci prošlosti na kojima se ljudi mogu zaustaviti, odmoriti i sagledati prošlost, a najveći izazov muzealne djelatnosti upravo je uspješna komunikacija. Važnost komunikacije u poslovanju očituje se već u pravnom pogledu. Zakon obvezuje sustavno povezivanje muzeja,[16] što zapravo govori koliko je važno da su muzeji u kontaktu jedni s drugima. U unutrašnjoj organizaciji komunikacija između djelatnika predstavlja središnji dio uspješnosti poslovanja. Tu neposredno započinje i komunikacija s korisnikom. Pri odabiru predmeta komunikacija se odvija između zaposlenika i predmeta, no ona izlaganjem prerasta u komunikaciju korisnika s predmetom.[17] Muzej s korisnicima, dakle, komunicira preko izložbi. Ukoliko je komunikacija dobra, izložbe će biti česte i raznolike te će zauzvrat korisnici ostati zainteresirani za razgovor. Komunikacija ima glavnu ulogu u ispunjavanju društvene uloge muzeja. U prošlosti izložbe su bile jedini način na koji muzej može komunicirati s korisnicima, no u današnjici se to mijenja. Muzej se mora okrenuti prema tehnologiji te pratiti korak s vremenom kako ne bi zaostao. Počinju se koristiti društvene mreže kako bi se došlo do korisnika te komuniciralo s njima na potpuno nov način. Zadaća muzeja

[15] Usp. Isto.
[16] Usp. Zakon o muzejima. Nav. dj.
[17] Usp. Detling, Denis. Uloga muzejskog pedagoga u muzejskoj komunikaciji na konkretnom primjeru Muzeja Slavonije, 2009. Str. 8. URL: http://www.academia.edu/5084353/Uloga_muzejskog_pedagoga_u_muzejskoj_komunikaciji_na_konkretnom_primjeru_Muzeja_Slavonije (2015-09-22)

očituje se u tome da aktivno sudjeluje u društvu te prati trendove i napretke, kako bi mogao svoj sadržaj ponuditi što većem broju korisnika te postati aktivan član društva. Dužnost je muzeja da ne prekida komunikaciju s korisnicima, da je učini tečnom, razumljivom i informativnom, te da na kraju korisniku uspješno prenese glavnu poruku koju muzej šalje.

Svaka izložba posjeduje verbalne (tekstovi) i neverbalne (vizualne, auditivne, olfaktivne, taktilne) elemente. Elementi sami po sebi nemaju značenje, no njihov raspored i spajanje omogućuju prijenos smisla izložbe. Ispitivanje posjetitelja izložbe u Marseillesu pokazalo je da više od polovice ispitanika (56%) na prvo mjesto stavlja jasno određenu temu i ideju izložbe, kao i sve ono što je čini lako prepoznatljivom".[18] Kako bi komunikacija bila uspješna, potrebno je poruku koju šalje i jezik kojim govori učiniti razumljivim, ne samo odabranim korisnicima, nego svim zainteresiranim stranama. Struktura izložbe je prva informacija koju odašilje muzej, stoga ona mora inkorporirati logički slijed prikazivanja, a predmeti u prostoru moraju se uzajamno slagati kako bi bili smisleni. Pri slaganju je bitno da izložba ima izražen i očit koncept kako bi samo razgledavanje moglo teći neometano, te kako bi korisnici mogli činom razgledanja komunicirati s izložbom i primiti njene vrijednosti.

2.5. Edukacija korisnika i znanstveni razvoj

Uz dosad nabrojane zadaće uloga muzeja je i edukacija korisnika. Kao što je navedeno muzej se može smatrati autentičnim izvorom informacija te je nužno da te informacije prenese na korisnika. To ukazuje na edukacijski aspekt poslovanja muzeja, što je težnja bilo koje kulturne ustanove. Muzeji kojima je primarna funkcija bila prezentiranje instrumenata ljudskog napretka evoluirali su u obrazovne institucije kojima je zadaća prenijeti znanje. Muzejska je struka prepoznala važnost edukacije te je 1922. godine uvela pedagogiju kao element muzejske struke. Nadalje, na međunarodnom simpoziju u Parizu (1964.) o temi „Obrazovanje i kulturna uloga u muzeju" preporučeno je zapošljavanje kustosa pedagoga u svim većim muzejima koji bi djelovao kao medij između izložbe i korisnika te otvorio pristup građi što većoj publici.[19] To produbljuje naglasak važnosti edukacije, koja je postala ključna za opstanak muzeja. Edukacija je nužan faktor znanstvenog razvoja. Podizanjem svijesti od malih nogu, edukacijom i kulturnim obogaćivanjem stvara se društvo intelektualaca, a povezivanje raznih znanstvenih grana utječe na njihov razvoj. U sklopu edukacijskog odjela najčešće se organizira služba za prijam publike. Taj odjel je sastavljen od pedagoga, nastavnika i stručnog osoblja za

[18] Usp. Gob, Andre. Nav. dj., str. 105.
[19] Usp. Detling, Denis. Nav. dj., str. 5.

osmišljavanje animacijskih djelatnosti prilagođenih starosnoj dobi skupine, te za vođenje edukativnih predavanja. Suradnja između muzejske i školske ustanove je potrebna za stvaranje što boljeg edukacijskog programa. Kroz različite aktivnosti pedagoške animacije muzej postaje posrednik između predmeta i školske grupe, u čemu leži osnova edukacijskog odjela. Animacijske djelatnosti su vođeni obilasci, seminari, predavanja, susreti, radionice i koncerti, a te su animacije kulturnog aspekta prikladnije odraslima no djeci, za koje se stvaraju animacije edukativnog karaktera.[20]

Zakonom je određeno da sva muzejska građa i dokumentacija mora biti omogućena na uvid radi znanstvene i stručne obrade.[21] Tu se očituje težnja za znanstvenim napretkom i razvojem. U komunikaciji muzejskog stručnjaka s muzealijom generira se znanstvena i kulturna informacija koju muzealija u sebi nosi. Kako bi stručnjak analizirao reakciju korisnika na tu informaciju, koristi se znanstvenim informacijama temeljnih znanstvenih disciplina. Muzeji su centri znanosti, a korisniku se nudi znanje brojnih područja znanosti. S obzirom na tu ulogu, muzeji se bave istraživanjem i objavljivanjem znanstvenih radova, ne samo iz područja muzeologije, nego brojnih drugih. Iz samog generiranja zapisa o muzejskoj građi ili pak brojnih radionica koje muzej nudi očituje se težnja muzeja da potiče znanstveni razvoj. A. Gob naglašava da svakoj izložbi, predstavljanju, restauraciji ili kulturnoj akciji prethodi istraživački rad. Specifičnost muzeja je u tome što nudi fizičke primjere događaja ili djelovanja iz prošlosti. On ne može biti obrazovna ustanova niti istinski mjesto uživanja artefakata ukoliko ne posjeduje duboko poznavanje vlastitih zbirki i njihova konteksta. Svakom od svjedočanstava ljudske djelatnosti može se pristupiti s mnogo različitih znanstvenih stajališta te ih analizirati brojnim znanstvenim metodama. U jednom predmetu moguće je vidjeti književnu, arheološku, povijesnu, informacijsku, tehničku, edukacijsku vrijednost te brojne druge. Baš ta raznolikost otvara mogućnosti brojnim zainteresiranim stranama i potiče ih na generiranje vlastitih viđenja predmeta s obzirom na područje znanosti kojim se bave. Muzeji zajednički objedinjuju svoje dokumentacijske i znanstvene resurse kako bi uspješnije ostvarili svoju znanstvenu misiju i omogućili velikim kao i malim muzejima mogućnost znanstvenog razvoja. Uz to, istraživači moraju imati pristup svoj građi muzeja – ne samo onoj izloženoj, a muzej im mora pružiti svu traženu dokumentaciju ili građu koju zatraže. Znanstveni rad muzeja nije ograničen samo na prostore muzeja i građu koju ima, nego se proširuje na terenski rad, objavu publikacija i slično.[22]

[20] Usp. Isto, str. 241.
[21] Usp. Zakon o muzejima. Nav. dj.
[22] Usp. Gob, Andre. Nav. dj., str. 205.

3. ANALIZA HRVATSKIH MUZEJA

Za potrebe ovoga rada pregledane su mrežne stranice Muzejskog dokumentacijskog centra kako bi se utvrdile zadaće i poslanja suvremenih muzeja. Od 288 muzeja u Republici Hrvatskoj samo 39 muzeja ima vlastitu mrežnu stranicu. Od 39 muzeja koji imaju svoju mrežnu stranicu, 22 ih ima navedeno poslanje ili misiju, 12 muzeja ima navedenu viziju, 9 muzeja ima objavljen strateški plan, a 2 stranice muzeja imaju navedene ciljeve. Uz 22 muzeja koji imaju navedeno poslanje na svojim mrežnim stranicama, 88 muzeja ima poslanje objavljeno na stranici Muzejskog dokumentacijskog centra. Prema tome ukupno 110 muzeja imaju navedeno poslanje ili misiju na mrežnim stranicama. Popis tih muzeja nalazi se u Prilogu.

Poslanje imaju navedeno sljedeći muzeji: Arheološki muzej Zadar[23], Dubrovački muzeji[24], Galerija Antun Gojak[25], Hrvatski muzej turizma[26], Hrvatski prirodoslovni muzej[27], Lovački muzej Hrvatskog lovačkog saveza[28], Muzej Brodskog Posavlja[29], Muzej Like Gospić[30], Muzej moderne i suvremene umjetnosti Rijeka[31], Muzej za umjetnost i obrt – Zagreb[32], Muzeji Hrvatskog zagorja[33], Muzejski dokumentacijski centar – Zagreb[34], Narodni muzej Zadar[35], Etnografski muzej Zagreb[36], Gradski muzej Karlovac[37], Gradski muzej Sisak[38], Hrvatski povijesni muzej[39], Kuća o batani - Casa della batana[40], Muzej Gacke Otočac[41], Muzej

[23] Usp. Arheološki muzej Zadar. URL: http://amzd.hr/ (2015-09-22)
[24] Usp. Dubrovački muzeji. URL: http://www.dumus.hr/hr/o-dubrovackim-muzejima/misija-i-vizija/ (2015-09-22)
[25] Usp. Gradska galerija Antun Gojak. URL: http://www.galerija-antun-gojak.hr/vizija.php (2015-09-22)
[26] Usp. Hrvatski muzej turizma. URL: http://www.hrmt.hr/o-muzeju/povijest-vizija-misija/ (2015-09-22)
[27] Usp. Hrvatski prirodoslovni muzej - Zagreb. URL: http://hpm.web.link2.hr/O%20muzeju./Vizija%20i%20misija%20muzeja (2015-09-22)
[28] Usp. Lovački muzej Hrvatskog lovačkog saveza. URL: http://www.hls.com.hr/lovacki-muzej-misija/ (2015-09-22)
[29] Usp. Muzej Brodskog posavlja. URL: http://www.muzejbp.hr/hr/muzej/o-muzeju/ (2015-09-22)
[30] Usp. Muzej Like Gospić. URL: http://www.muzejlike.hr/O_nama.html (2015-09-22)
[31] Usp. Muzej moderne i suvremene umjetnosti Rijeka. URL: http://www.mmsu.hr/Default.aspx?sec=3 (2015-09-22)
[32] Usp. Muzej za umjetnosti i obrt. URL: http://www.muo.hr/hr/muo/o-muzeju/ (2015-09-22)
[33] Usp. Muzej Hrvatskog zagorja. URL: http://www.mhz.hr/O%20Muzejima/Dokumenti (2015-09-22)
[34] Usp. Muzejski dokumentacijski centar. URL: http://www.mdc.hr/hr/mdc/o-nama/izjava-o-poslanju/ (2015-09-22)
[35] Usp. Narodni muzej Zadar. URL: http://nmz.hr/muzej/povijest (2015-09-22)
[36] Usp. Etnografski muzej Zagreb. URL: http://www.emz.hr/O%20muzeju/Povijest%20muzeja (2015-09-22)
[37] Usp. Gradski muzej Karlovac. URL: http://www.gmk.hr/O%20nama/Poslanje%20muzeja (2015-09-22)
[38] Usp. Gradski muzej Sisak. URL: http://www.muzej-sisak.hr/poslanje-muzeja/ (2015-09-22)
[39] Usp. Hrvatski povijesni muzej. URL: http://www.hismus.hr/hr/o-muzeju/poslanje/ (2015-09-22)
[40] Usp. Kuća o batani – Casa della batana. URL: http://www.batana.org/hr/ekomuzej-batana/info-tocka-o-ekomuzeju/ (2015-09-22)
[41] Usp. Muzej Gacke Otočac. URL: http://www.gpou-otocac.hr/onama_poslanje.html (2015-09-22)

informatike i informatičke tehnologije "Peek&Poke"[42], Muzej Međimurja Čakovec[43] i Zavičajni muzej Poreštine[44].

Na stranicama Muzejskog dokumentacijskog centra poslanje navode: Arheološki muzej Istre[45], Arheološki muzej Narona[46], Arheološki muzej u Zagrebu[47], Bankovni muzej PBZ-a[48], Creski muzej[49], Dom Marina Držića[50], Etnografski muzej Istre[51], Etnografski muzej Split[52], Galerija „Hrsto Hegedušić“[53], Galerija Galežnica[54], Galerija grada Krapine[55], Galerija Klovićevi dvori[56], Galerija Prica[57], Galerija Sikirica[58], Galerija umjetnina[59], Galerija umjetnina Branislav Dešković[60], Gradski muzej Bjelovar[61], Gradski muzej Čazma[62], Gradski muzej Korčula[63], Gradski muzej Križevci[64], Gradski muzej Makarska[65], Gradski muzej Novalja[66],

[42] Usp. Muzej informatike i informatičke tehnologije „Peek&Poke“. URL: http://www.peekpoke.hr/o-nama/ (2015-09-22)
[43] Usp. Muzej Međimurja Čakovec. URL: http://mmc.hr/o-muzeju/poslanje-muzeja/ (2015-09-22)
[44] Usp. Zavičajni muzej Poreštine. URL: http://www.muzejporec.hr/hr/o-muzeju/ (2015-09-22)
[45] Usp. Arheološki muzej Istre. URL: http://hvm.mdc.hr/arheoloski-muzej-istre,538%3aPLA/hr/info/ (2015-09-22)
[46] Usp. Arheološki muzej Narona. URL: http://hvm.mdc.hr/arheoloski-muzej-narona,538%3aVID/hr/info/ (2015-09-22)
[47] Usp. Arheološki muzej u Zagrebu. URL: http://hvm.mdc.hr/arheoloski-muzej-u-zagrebu,538%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
[48] Usp. Bankovni muzej PBZ-a. URL: http://hvm.mdc.hr/bankovni-muzej-pbz-a,953%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
[49] Usp. Creski muzej. URL: http://hvm.mdc.hr/creski-muzej,763%3aCRS/hr/info/ (2015-09-22)
[50] Usp. Dom Marina Držića. URL: http://hvm.mdc.hr/dom-marina-drzica,762%3aDBK/hr/info/ (2015-09-22)
[51] Usp. Etnografski muzej Istre. URL: http://hvm.mdc.hr/etnografski-muzej-istre---museo-etnografico-dellistria,630%3aPAZ/hr/info/ (2015-09-22)
[52] Usp. Etnografski muzej Split. URL: http://hvm.mdc.hr/etnografski-muzej-split,630%3aSLT/hr/info/ (2015-09-22)
[53] Usp. Galerija „Hrsto Hegedušić“. URL: http://hvm.mdc.hr/galerija-krsto-hegedusic,525%3aPET/hr/info/ (2015-09-22)
[54] Usp. Galerija Galežnica. URL: http://hvm.mdc.hr/galerija-galzenica,525%3aVGR/hr/info/ (2015-09-22)
[55] Usp. Galerija grada Krapine. URL: http://hvm.mdc.hr/galerija-grada-krapine,525%3aKRP/hr/info/ (2015-09-22)
[56] Usp. Galerija Klovićevi dvori. URL: http://hvm.mdc.hr/galerija-grada-krapine,525%3aKRP/hr/info/ (2015-09-22)
[57] Usp. Galerija Prica. URL: http://hvm.mdc.hr/galerija-prica,531%3aSMB/hr/info/ (2015-09-22)
[58] Usp. Galerija Sikirica. URL: http://hvm.mdc.hr/galerija-sikirica,525%3aSIN/hr/info/ (2015-09-22)
[59] Usp. Galerija umjetnina. URL: http://hvm.mdc.hr/galerija-umjetnina,520%3aSLT/hr/info/ (2015-09-22)
[60] Usp. Galerija umjetnina Branislav Dešković. URL: http://hvm.mdc.hr/galerija-umjetnina-branislav-deskovic,525%3aBOL/hr/info/ (2015-09-22)
[61] Usp. Gradski muzej Bjelovar. URL: http://hvm.mdc.hr/gradski-muzej-bjelovar,510%3aBJL/hr/info/ (2015-09-22)
[62] Usp. Gradski muzej Čazma. URL: http://hvm.mdc.hr/gradski-muzej-cazma,510%3a%C4%8CZA/hr/info/ (2015-09-22)
[63] Usp. Gradski muzej Korčula. URL: http://hvm.mdc.hr/gradski-muzej-korcula,763%3aKOR/hr/info/ (2015-09-22)
[64] Usp. Gradski muzej Križevci. URL: http://hvm.mdc.hr/gradski-muzej-krizevci,763%3aKRI/hr/info/ (2015-09-22)
[65] Usp. Gradski muzej Makarska. URL: http://hvm.mdc.hr/gradski-muzej-makarska,510%3aMKR/hr/info/ (2015-09-22)
[66] Usp. Gradski muzej Novalja. URL: http://hvm.mdc.hr/gradski-muzej-novalja,763%3aNOV/hr/info/ (2015-09-22)

Gradski muzej Požega[67], Gradski muzej Varaždin[68], Gradski muzej Virovitica[69], Hrvatski muzej medicine i farmacije[70], Hrvatski muzej naivne umjetnosti[71], Hrvatski pomorski muzej Split[72], Hrvatski školski muzej[73], Hrvatski športski muzej[74], Hrvatski željeznički muzej[75], HT muzej[76], Lošinjski muzej[77], Memorijalni centar Faust Vrančić[78], Memorijalna zbirka Jozo Kljaković[79], Memorijalni muzej spomen-područja Jasenovac[80], Muzej Belišće[81], Muzej Lapidarium[82], Muzej antičkog stakla u Zadru[83], Muzej Cetinske krajine - Sinj[84], Muzej grada Crikvenice[85], Muzej grada Iloka[86], Muzej grada Kaštela[87], Muzej grada Koprivnice – Donacija „Dr. Vladimir Malančec“[88], Muzej grada Pregrade „Dr. Zlatko Dragutin Tudjina“[89], Muzej

[67] Usp. Gradski muzej Požega. URL: http://hvm.mdc.hr/gradski-muzej-pozega,510%3aP%C5%BDG/hr/info/ (2015-09-22)
[68] Usp. Gradski muzej Varaždin. URL: http://hvm.mdc.hr/gradski-muzej-sisak,510%3aSIK/hr/info/ (2015-09-22)
[69] Usp. Gradski muzej Virovitica. URL: http://hvm.mdc.hr/gradski-muzej-virovitica,510%3aVTC/hr/info/ (2015-09-22)
[70] Usp. Hrvatski muzej medicine i farmacije. URL: http://hvm.mdc.hr/hrvatski-muzej-medicine-i-farmacije-hazu,930%3aZAG-1/hr/info/ (2015-09-22)
[71] Usp. Hrvatski muzej naivne umjetnosti. URL: http://hvm.mdc.hr/hrvatski-muzej-naivne-umjetnosti,537%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
[72] Usp. Hrvatski pomorski muzej Split. URL: http://hvm.mdc.hr/hrvatski-pomorski-muzej-split,775%3aSLT/hr/info/ (2015-09-22)
[73] Usp. Hrvatski školski muzej. URL: http://hvm.mdc.hr/hrvatski-skolski-muzej,925%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
[74] Usp. Hrvatski športski muzej. URL: http://hvm.mdc.hr/hrvatski-sportski-muzej,640%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
[75] Usp. Hrvatski željeznički muzej. URL: http://hvm.mdc.hr/hrvatski-zeljeznicki-muzej,870.3%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
[76] Usp. HT muzej. URL: http://hvm.mdc.hr/ht-muzej,955%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
[77] Usp. Lošinjski muzej. URL: http://hvm.mdc.hr/losinjski-muzej,520%3aML%C5%A0/hr/info/ (2015-09-22)
[78] Usp. Memorijalni centar Faust Vrančić. URL: http://hvm.mdc.hr/memorijalni-centar-faust-vrancic,762:PRL/hr/info/ (2015-09-22)
[79] Usp. Memorijalna zbirka Jozo Kljaković. URL: http://hvm.mdc.hr/memorijalna-zbirka-jozo-kljakovic,762%3aZAG-1/hr/info/ (2015-09-22)
[80] Usp. Memorijalni muzej spomen-područja Jasenovac. URL: http://hvm.mdc.hr/memorijalni-muzej-spomen-podrucja-jasenovac,745%3aJSV/hr/info/ (2015-09-22)
[81] Usp. Muzej Belišće. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-belisce,510%3aBL%C5%A0/hr/info/ (2015-09-22)
[82] Usp. Muzej Lapidarium. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej- -museo-lapidarium,763%3aNGR/hr/info/ (2015-09-22)
[83] Usp. Muzej antičkog stakla u Zadru. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-antickog-stakla-u-zadru,538%3aZDR-1/hr/info/ (2015-09-22)
[84] Usp. Muzej Cetinske krajine – Sinj. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-cetinske-krajine---sinj,510%3aSIN/hr/info/ (2015-09-22)
[85] Usp. Muzej grada Crikvenice. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-crikvenice,510%3aCRK/hr/info/ (2015-09-22)
[86] Usp. Muzej grada Iloka. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-iloka,510%3aILK/hr/info/ (2015-09-22)
[87] Usp. Muzej grada Kaštela. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-kastela,763%3aKA%C5%A0/hr/info/ (2015-09-22)
[88] Usp. Muzej grada Koprivnice – donacija „Dr. Vladimir Malačac“. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-koprivnice---donacija-dr.-vladimir-malancec-koprivnica,762%3aKPR/hr/info/ (2015-09-22)
[89] Usp. Muzej grada Pregrade „Dr. Zlatko Dragutin Tudjina“. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-pregrade-dr.-zlatko-dragutin-tudjina,763%3aPRG/hr/info/ (2015-09-22)

grada Šibenika[90], Muzej grada Trogira[91], Muzej grada Umaga[92], Muzej grada Zagreba[93], Muzej Like Gospić[94], Muzej Like Gospić – Memorijalni centar „Nikola Tesla“ Smiljan[95], Muzej likovnih umjetnosti[96], Muzej Marton[97], Muzej Moslavine Kutina[98], Muzej otoka Brača[99], Muzej policije[100], Muzej Slavonije u Osijeku[101], Muzej Staroga Grada[102], Muzej suvremene umjetnosti Istre[103], Muzej Turopolja[104], Muzej Valpovštine[105], Muzej za umjetnost i obrt[106], Muzej za umjetnost i obrt – Zbirka Anke Gvozdanović[107], Muzeji Ivana Meštrovića[108], Muzejsko-memorijalni centar Dražen Petrović[109], Moderna galerija u Zagrebu[110], Narodni muzej Labin[111], Narodni muzej Labin – Memorijalna zbirka Matije Vlačića Ilirika[112], Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka[113], Povijesni i pomorski muzej Istre[114], Prirodoslovni muzej

[90] Usp. Muzej grada Šibenika. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-sibenika,510%3a%C5%A0BK/hr/info/ (2015-09-22)
[91] Usp. Muzej grada Trogira. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-trogira,763%3aTRG/hr/info/ (2015-09-22)
[92] Usp. Muzej grada Umaga. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-umaga---museo-civico-di-umago,763%3aUMG/hr/info/ (2015-09-22)
[93] Usp. Muzej grada Zagreba. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-zagreba,763%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
[94] Usp. Muzej Like Gospić. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-like-gospic,510%3aGSP/hr/info/ (2015-09-22)
[95] Usp. Muzej Like Gospić – Memorijalni centar „Nikola Tesla“ Smiljan. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-like-gospic---memorijalni-centar-nikola-tesla-smiljan,762%3aSMN/hr/info/ (2015-09-22)
[96] Usp. Muzej likovnih umjetnosti. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-likovnih-umjetnosti,520%3aOSK/hr/info/ (2015-09-22)
[97] Usp. Muzej Marton. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-marton,540%3aSMB/hr/info/ (2015-09-22)
[98] Usp. Muzej Moslavine Kutina. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-moslavine-kutina,510%3aKTN/hr/info/ (2015-09-22)
[99] Usp. Muzej otoka Brača. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-otoka-braca,510%3a%C5%A0KR/hr/info/ (2015-09-22)
[100] Usp. Muzej policije. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-policije,945%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
[101] Usp. Muzej Slavonije. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-slavonije,510%3aOSK/hr/info/ (2015-09-22)
[102] Usp. Muzej Staroga Grada. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-staroga-grada,763%3aSTG/hr/info/ (2015-09-22)
[103] Usp. Muzej suvremene umjetnosti Istre. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-suvremene-umjetnosti-istre---museo-darte-contemporanea-dellistria,525%3aPLA-2/hr/info/ (2015-09-22)
[104] Usp. Muzej Turopolja. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-turopolja,510%3aVGR/hr/info/ (2015-09-22)
[105] Usp. Muzej Valpovštine. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-valpovstine,510%3aVLP/hr/info/ (2015-09-22)
[106] Usp. Muzej za umjetnost i obrt. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-za-umjetnost-i-obrt,540%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
[107] Usp. Muzej za umjetnosti i obrt – Zbirka Anke Gvozdanović. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-za-umjetnost-i-obrt---zbirka-anke-gvozdanovic,730%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
[108] Usp. Muzeji Ivana Meštrovića. URL: http://hvm.mdc.hr/muzeji-ivana-mestrovica,532%3aZAG-2/hr/info/ (2015-09-22)
[109] Usp. Muzejsko-memorijalni centar Dražen Petrović. URL: http://hvm.mdc.hr/muzejsko-memorijalni-centar-drazen-petrovic,762%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
[110] Usp. Moderna galerija u Zagrebu. URL: http://hvm.mdc.hr/moderna-galerija,525%3aZAG-1/hr/info/ (2015-09-22)
[111] Usp. Narodni muzej Labin. URL: http://hvm.mdc.hr/narodni-muzej-labin,510%3aLAB/hr/info/ (2015-09-22)
[112] Usp. Narodni muzej Labin – Memorijalna zbirka Matije Vlačića Ilirika. URL: http://hvm.mdc.hr/narodni-muzej-labin---memorijalna-zbirka-matije-vlacica-ilirika,762%3aLAB/hr/info/ (2015-09-22)
[113] Usp. Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka. URL: http://hvm.mdc.hr/pomorski-i-povijesni-muzej-hrvatskog-primorja-rijeka,700%3aRKA/hr/info/ (2015-09-22)
[114] Usp. Povijesni i pomorski muzej Istre. URL: http://hvm.mdc.hr/povijesni-i-pomorski-muzej-istre---museo-storico-e-navale-dell-istria,700%3aPLA/hr/info/ (2015-09-22)

Dubrovnik[115], Prirodoslovni muzej Metković[116], Prirodoslovni muzej Rijeka[117], Prirodoslovni muzej i zoološki vrt u Splitu[118], Spomen galerija Ivana Meštrovića[119], Strossmayerova galerija starih majstora[120], Tehnički muzej[121], Tifološki muzej[122], Umjetnička galerija Dubrovnik[123], Zavičajna zbirka grada Ploča[124], Zavičajni muzej Biograd na Moru[125], Zavičajni muzej Donja Kupčina[126], Zavičajni muzej grada Rovinja[127], Zavičajni muzej Obrovac[128], Zavičajni muzej Ozalj[129], Zbirka Baltazara Bogišića[130], Zbirka umjetnina Ante i Wiltrud Topić – Mimara[131] i Zvončarska muzejska zbirka[132]. Popis mrežnih stranica navedenih muzeja nalazi su u Prilogu.

Viziju navode Dubrovački muzeji, Galerija Antun Gojak, Hrvatski muzej turizma, Hrvatski prirodoslovni muzej, Memorijalni centar Faust Vrančić, Muzej Brodskog Posavlja, Muzej Like Gospić, Muzej moderne i suvremene umjetnosti Rijeka, Muzeji Hrvatskog zagorja, Muzejski dokumentacijski centar – Zagreb, Narodni muzej Zadar i Zavičajni muzej Poreštine.

---

[115] Usp. Prirodoslovni muzej Dubrovnik. URL: http://hvm.mdc.hr/prirodoslovni-muzej-dubrovnik,600%3aDBK/hr/info/ (2015-09-22)
[116] Usp. Prirodoslovni muzej Metković. URL: http://hvm.mdc.hr/prirodoslovni-muzej-metkovic,614%3aMTK/hr/info/ (2015-09-22)
[117] Usp. Prirodoslovni muzej Rijeka. URL: http://hvm.mdc.hr/prirodoslovni-muzej-rijeka,600%3aRKA/hr/info/ (2015-09-22)
[118] Usp. Prirodoslovni muzej i zoološki vrt u Splitu. URL: http://hvm.mdc.hr/prirodoslovni-muzej-i-zoloski-vrt,600%3aSLT/hr/info/ (2015-09-22)
[119] Usp. Spomen galerija Ivana Meštrovića. URL: http://hvm.mdc.hr/spomen-galerija-ivana-mestrovica,532%3aVRP/hr/info/ (2015-09-22)
[120] Usp. Strossmayerova galerija starih majstora. URL: http://hvm.mdc.hr/strossmayerova-galerija-starih-majstora-hazu,531%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
[121] Usp. Tehnički muzej. URL: http://hvm.mdc.hr/tehnicki-muzej,800%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
[122] Usp. Tifološki muzej. URL: http://hvm.mdc.hr/tifloloski-muzej,990.1%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
[123] Usp. Umjetnička galerija Dubrovnik. URL: http://hvm.mdc.hr/umjetnicka-galerija-dubrovnik,525%3aDBK/hr/info/ (2015-09-22)
[124] Usp. Zavičajna zbirka grada ploča. URL: http://hvm.mdc.hr/zavicajna-zbirka-grada-ploca,510%3aPL%C4%8C/hr/info/ (2015-09-22)
[125] Usp. Zavičajni muzej Biograd na Moru. URL: http://hvm.mdc.hr/zavicajni-muzej-biograd-na-moru,510%3aBNM/hr/info/ (2015-09-22)
[126] Usp. Zavičajni muzej Donja Kupčina. URL: http://hvm.mdc.hr/zavicajni-muzej-donja-kupcina,630%3aDKU/hr/info/ (2015-09-22)
[127] Usp. Zavičajni muzej grada Rovinja. URL: http://hvm.mdc.hr/zavicajni-muzej-grada-rovinja---museo-civico-della-citta-di-rovigno,510%3aROV/hr/info/ (2015-09-22)
[128] Usp. Zavičajni muzej Obrovac. URL: http://hvm.mdc.hr/zavicajni-muzej-obrovac,510%3aOBR/hr/info/ (2015-09-22)
[129] Usp. Zavičajni muzej Ozalj. URL: http://hvm.mdc.hr/zavicajni-muzej-ozalj,510%3aOZA/hr/info/ (2015-09-22)
[130] Usp. Zbirka Baltazara Bogišića. URL: http://hvm.mdc.hr/zbirka-baltazara-bogisica-hazu,762%3aCVT-1/hr/info/ (2015-09-22)
[131] Usp. Zbirka umjetnina Ante i Wiltrud Topić – Mimara. URL: http://hvm.mdc.hr/zbirka-umjetnina-ante-i-wiltrud-topic-mimara---muzej-mimara,520%3aZAG-2/hr/info/ (2015-09-22)
[132] Usp. Zvončarska muzejska zbirka. URL: http://hvm.mdc.hr/zvoncarska-muzejska-zbirka,630%3aMAT/hr/info/ (2015-09-22)

Na svojim stranicama strateški plan objavili su Arheološki muzej Istre, Arheološki muzej u Splitu[133], Dvorac Trakošćan[134], Gradski muzej Karlovac, Gradski muzej Varaždin[135], Gradski muzej Vinkovci[136], Muzej grada Crikvenice[137], Muzej grada Koprivnice[138] i Muzeji Hrvatskog zagorja - Gornja Stubica.

Kuća o batani - Casa della batana i Lošinjski muzej[139] navode ciljeve svoje djelatnosti na mrežnima stranicama.

Analiza mrežnih stranica hrvatskih muzeja pokazala je da se njihove misije ili poslanja, vizije i ciljevi preklapaju. Iako ima muzeja koji nisu uspjeli zadovoljiti pravne uvjete kako bi dobili status muzeja, veći je broj onih koji te uvjete ispunjavaju. Od muzeja koji ispunjavaju sve pravne uvjete koje nalaže Zakon, relativno mali broj ima jasno definirano poslanje, misiju i viziju. Najveći broj hrvatskih muzeja na mrežnim stranicama ima navedeno poslanje ili misiju, dok je cilj definiran tek na dvije mrežne stranice.

3.1. Poslanje ili misija muzeja u Hrvatskoj

Analizom mrežnih stranica hrvatskih muzeja dolazi se do spoznaje da 110 muzeja ima na mrežnim stranicama navedeno poslanje ili misiju. Poslanja hrvatskih muzeja su sadržajno slična te se strukturno podudaraju. Muzeji u uvodnom dijelu poslanja opisuju ustanovu u kojoj posluju, dok neki produbljuju tu informaciju navođenjem povijesnog razvoja ustanove. Praćenje povijesnog razvoja je bitno za stvaranje izjave o poslanju, što su neki hrvatski muzeji uklopili u stvaranje vlastite izjave. Prema navodima s mrežnih stranica poslanje hrvatskih muzeja većinom se odnosi na stvaranje i osnaživanje kulturnog identiteta muzeja, približavanje kulturne baštine javnosti, jačanje svijesti o raznolikom kulturnom bogatstvu te naglašavanju važnosti kulturne baštine. Svi muzeji u svom poslanju navode elemente koje poslanje treba sadržavati - opis uloge, svrhe ili usmjerenosti muzeja i obrazovnu svrhu. Primjerice, Arheološki muzej Istre navodi kako su usmjereni na realizaciju poslova određenih Zakonom o muzejskoj djelatnosti, odnosno na prikupljanje, obradu, zaštitu i promidžbu, ponajprije arheološke građe i

[133] Usp. Arheološki muzej u Splitu. URL: http://www.mdc.hr/split-arheoloski/index.html (2015-09-22)
[134] Usp. Dvorac Trakošćan. URL: http://www.trakoscan.hr/ (2015-09-22)
[135] Usp. Gradski muzej Varaždin. URL: http://www.gmv.hr/ (2015-09-22)
[136] Usp. Gradski muzej Vinkovci. URL: http://muzejvk.hr/ (2015-09-22)
[137] Usp. Muzej grada Crikvenice. URL: http://www.mgc.hr/ (2015-09-22)
[138] Usp. Muzej grada Koprivnice. URL: http://www.muzej-koprivnica.hr/ (2015-09-22)
[139] Usp. Lošinjski muzej. URL: http://www.muzej.losinj.hr/hr/muzej_sutra/ (2015-09-22)

dokumentacije.[140] U daljnjem dijelu rada usporedit će se djelatnost hrvatskih muzeja s obzirom na prije navedene zadaće koje muzej treba izvršavati, a to su prikupljanje, obrada i zaštita građe, izložbe, komunikacija s korisnicima i znanstveni razvoj.

Daljnjom analizom poslanja hrvatskih muzeja može se uočiti da svi muzeji kao najvažniju točku svoje djelatnosti navode prikupljanje, obradu i zaštitu građe. Iako se podrazumijeva da muzeji moraju prikupljati, obrađivati i zaštititi svoju građu, hrvatski muzeji u svom poslanju navode upravo ovu djelatnost te ju upotpunjuju s informacijama o vrsti građe koju muzej prikuplja, što jasnije ilustrira samo poslovanje muzeja. Muzeji navode da prikupljanjem i pravilnim čuvanjem građe žele potaknuti kulturni razvoj društva. Primjerice, Gradski muzej Sisak u svom poslanju navodi da čuvajući, stručno i znanstveno obrađujući svjedočanstva povijesti, organizirajući i upotpunjavajući muzejske zbirke, komunicirajući dostignute spoznaje, prezentira prikupljena znanja i informacije o prošlosti i tradiciji, želi pobuditi interes i naglasiti ključne trenutke povijesnog razvoja.[141] Prikupljanje i čuvanje građe također je obrađeno u strateškim planovima muzeja, koji detaljno opisuju na koji način se građa pribavlja te važnost koju pribavljanje građe ima na djelatnost muzeja. Primjerice, Gradski muzej u Vinkovcima u svom strateškom planu navodi kako je valorizacija kulturne baštine i njenih spomeničkih vrijednosti, te njeno očuvanje i prezentacija, osnovna zadaća Muzeja kao institucije koja čuva i pohranjuju sve oblike čovjekove materijalne kulture. Hrvatski muzeji drže se Zakona te se njime koriste kako bi pravilno izgradili zbirku i pribavili građu. Građa koju muzej pribavlja od važnosti je kulturnom razvitku Republike Hrvatske te direktno utječe na njen razvoj, što je u svim poslanjima navedeno, a uvjetovano Zakonom o muzejima.[142] Svi muzeji nastoje kontinuirano nabavljati građu te ju analizirati i obraditi u skladu s propisima, kako bi ju što bolje mogli prezentirati korisnicima. Ova zadaća muzeja navedena je na gotovo svim mrežnim stranicama muzeja u izjavi o misiji.

Izložba je prema većini muzeja druga najvažnija zadaća muzeja, koja se direktno nadovezuje na komunikaciju s korisnicima i potiče znanstveni razvoj. Sve stranice svojim korisnicima nude fotografije unutrašnjosti muzeja i izložbi. Kako u svijetu, pa tako i kod nas su se počeli stvarati virtualni muzeji. Činom stvaranja virtualne zbirke, muzej povećava potencijalan broj korisnika. Iako ne u velikom broju, hrvatski muzeji ipak prate trendove te su svoje zbirke postavili na internet. Hrvatski muzeji nude online zbirke i izložbe te virtualne

[140] Usp. Arheološki muzej Istre. Nav. dj.
[141] Usp. Gradski muzej Sisak. Nav. dj.
[142] Usp. Zakon o muzejima. Nav. dj.

izložbe i muzeje.[143] U današnje vrijeme, kada je sve pod utjecajem tehnologije, potrebno je potaknuti muzeje da u većem broju prate trendove i pristupaju korisnicima na drukčiji način. Stoga je ažurirana mrežna stranica vrlo bitan faktor u komunikaciji s korisnicima. Sve analizirane mrežne stranice muzeja sadrže obavijesti o djelatnosti muzeja, nadolazećim događajima, informacije o kontaktu te podatke o samoj ustanovi. Svi muzeji u svom poslanju naglašavaju želju za što boljom prezentacijom sadržaja, ističu kako im je cilj privući što veći broj korisnika te kako nastoje kvalitetnom obradom građe pripremiti što bolju izložbu. Izložbom i ostalim načinima javnog djelovanja muzeji interpretiraju i prezentiraju kulturnu i prirodnu baštinu zavičaja.[144] Također, pokazalo se da muzeji sudjeluju u razmjeni građe kako bi svoju zbirku prikazali korisnicima izvan svoje regije. Galerija Antuna Gojaka navodi kako joj je misija aktivno sudjelovanje u javnom životu grada Makarske. Smatra da kvalitetni muzejski programi trebaju biti dio kulturne ponude grada, a istovremeno i odraz njegova sveukupnog identiteta.[145] Svim muzejima je komunikacija s korisnikom izuzetno bitna te se trude u što većem razmjeru ostvariti je preko izložbi, društvenih mreža, mrežnih stranica i slično. Primjerice, Gradski muzej Korčula navodi da se pri prezentiranju kulture i drugih sastavnica života grada i otoka Korčule služi klasičnim i suvremenim oblicima prezentiranja, uključujući izložbe, tiskani materijal, multimediju, internet i druga dostupna sredstva prezentacije i komunikacije, kao i cijelim spektrom edukativnih i promotivnih aktivnosti.[146] Muzeji se pretvaraju u ustanove s mnogo dimenzija, od kojih je interakcija s korisnikom postala najvažnija stavka pa se tako aktivno trude korisnika uključiti u izložbu. Ostvarenje uspješne komunikacije s korisnikom, stvaranje edukativne interaktivne izložbe te aktivno sudjelovanje u zajednici muzeji većinom navode kao svoju misiju.

Gotovo svi hrvatski muzeji u svojim poslanjima naglašavaju važnost istraživanja i znanstvenog napretka u muzejskoj djelatnosti. Primjerice, Arheološki muzej Istre navodi kako se muzej bavi unapređivanjem stručnoga, istraživačkoga i znanstvenog rada[147], a ta je izjava potkrijepljena brojnim publikacijama muzeja. Uz to, svi muzeji imaju zaposlenog muzejskog pedagoga te ostvaruju suradnju s vrtićima, školama, visokoškolskim institucijama i domovima za osobe s posebnim potrebama.[148] Također, svi muzeji imaju povremena predavanja i programe koji se vežu uz tematiku kojoj pripadaju. Muzej Narona ističe kako mu je cilj poticati

[143] Usp. Muzejski dokumentacijski centar. Nav. dj.
[144] Usp. Muzejsko dokumentacijski centar. Muzej grada Kaštela. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-kastela,763%3aKA%C5%A0/hr/info/ (2015-09-22)
[145] Usp. Gradska galerija Antun Gojak. Nav. dj.
[146] Usp. Gradski muzej Korčula. Nav. dj.
[147] Usp. Arheološki muzej Istre. Nav. dj.
[148] Usp. Gloria Maris. URL: http://www.gloria-maris.hr/ (2015-09-22)

i njegovati razumijevanje antičke umjetnosti putem stručnih izložbi, raznovrsnih kulturnih događanja, pedagoško-andragoških aktivnosti te omogućiti najrazličitijim grupama posjetitelja učenje i jedinstven doživljaj *in situ* muzeja.[149] Nadalje, brojni muzeji naglašavaju važnost edukacije mlađih korisnika te napore koje poduzimaju kako bi što uspješnije obavili edukacijsku ulogu. Primjerice, misija muzeja Staro selo Kumrovec je upoznavati posjetitelje s tradicijskim obrtima Hrvatskog zagorja te načinom izrade pojedinih predmeta uz edukaciju korisnika od strane demonstratora koji je majstor tradicijskog obrta (lončarem, kovačem, tkaljom). Muzeji smatraju da će upoznajući naslijeđenu materijalnu i nematerijalnu baštinu Hrvatskog zagorja mladež naučiti kako prenijeti neka znanja i spoznaje o svojim korijenima budućim naraštajima, a na taj će način očuvati vlastiti identitet.[150] Muzeji inzistiraju na edukaciji i znanstvenom razvoju zbog podizanja svijesti o vrijednosti baštine jer smatraju da je to ključ u kulturnom, ali i obrazovnom razvoju.

Dakle, prema provedenoj analizi može se reći kako hrvatski muzeji ispunjavaju i zadaću edukacije korisnika. Želju za znanstvenim razvojem muzeji navode kao misiju, ali i kao viziju. Kada govore o znanstvenom razvoju kao misiji, muzeji se usmjeravaju na aspekt edukacije korisnika, interpretacije predmeta, stvaranje dokumentacije i istraživanje predmeta koji dolaze u posjedovanje muzeja. Kada se znanstvenom razvoju okreću u vizionarskom pogledu, muzeji navode želje i težnje koje bi htjeli ostvariti svojim djelovanjem u znanstvenom području. Primjerice, vizija Prirodoslovnog muzeja u Zagrebu je istražena, vrednovana i zaštićena prirodna i kulturna baština Hrvatske[151], koja nastaje djelovanjem muzeja i korisnika u znanstvenim područjima ne samo muzeologije ili arheologije, nego se uvelike ohrabruje interdisciplinarnost i međusobna suradnja različitih grana znanosti.

[149] Usp. Arheološki muzej Narona. URL: http://hvm.mdc.hr/arheoloski-muzej-narona,538%3AVID/hr/info/ (2015-09-22)
[150] Usp. Muzej Staro selo Kumrovec. URL: http://hvm.mdc.hr/muzeji-hrvatskog-zagorja---muzej-staro-selo-kumrovec,630%3AKMC/hr/info/ (2015-02-20)
[151] Usp. Hrvatski prirodoslovni muzej. Nav. dj.

4. ZAKLJUČAK

Uvidom u različite izvore moguće je ustanoviti kako muzeji nemaju jedan univerzalni dokument u kojem se navodi njihovo poslanje i zadaće, nego je njihovo poslovanje uređeno brojnim zakonima, pravilnicima i uredbama. Provedena analiza mrežnih stranica pokazala je da hrvatski muzeji na svojim stranicama većinom posjeduju izjavu o poslanju ili misiji, a u manjoj mjeri izjave o viziji i ciljevima, što bi također trebao biti temeljni korak pri organizaciji muzeja. Unatoč tome, muzeji koji imaju navedeno poslanje ili misiju i viziju u potpunosti ispunjavaju zahtjeve koje bi ta izjava trebala imati, odnosno provode temeljne zadaće koje se odnose na prikupljanje, čuvanje i obradu građe, organizaciju izložbi, komunikaciju s korisnicima i znanstveni razvoj. Prema podacima s mrežnih stranica moglo bi se reći da su hrvatski muzeji prepoznali važnost adekvatne obrade i čuvanja građe te pravilno koriste Zakon o muzejima i propise pri pribavljanju građe. Nadalje, sadržajnom analizom utvrđeno je da su muzeji uvidjeli važnost izložbe pri komunikaciji s korisnicima te da aktivno rade na kontinuiranom istraživanju i poboljšavanju izložbe kako bi tu komunikaciju dodatno unaprijedili. Uspješnom pak komunikacijom muzeji pozitivno utječu na znanstveni razvoj, kojega većinom navode kao vrlo bitnu zadaću, te žele biti aktivni članovi društva koji će svojim istraživanjem obogatiti i ovjekovječiti kulturnu baštinu Hrvatske.

Muzeji nisu više ustanove koje samo prikazuju predmete, oni su prerasli u edukacijske ustanove koje moraju pratiti moderne trendove i ostvariti drukčiju vrstu komunikacije s korisnicima. Uzimajući u obzir broj muzeja koji posjeduju svoje mrežne stranice, dalo bi se zaključiti kako hrvatski muzeji još nisu u potpunosti stupili ukorak s trendovima. U tehnološkom društvu potrebno je prilagoditi tradiciju s modernošću kako bi se omogućio pristup što većem i različitom broju korisnika. Stoga je poželjno poticati muzeje da svoje stranice ažuriraju i pretvore u alat kojim će komunicirati s korisnicima. Društvo je još uvijek zainteresirano za priču koju muzeji imaju za ispričati, samo je potrebno znati na koji način doprijeti do posjetitelja.

LITERATURA

1. American Alliance of Museums. Developing a mission statement. URL: http://www.aam-us.org/docs/continuum/developing-a-mission-statement-final.pdf?sfvrsn=2 (2015-09-22)
2. Arheološki muzej Istre. URL: http://hvm.mdc.hr/arheoloski-muzej-istre,538%3aPLA/hr/info/ (2015-09-22)
3. Arheološki muzej Narona. URL: http://hvm.mdc.hr/arheoloski-muzej-narona,538%3aVID/hr/info/ (2015-09-22)
4. Arheološki muzej u Splitu. URL: http://www.mdc.hr/split-arheoloski/index.html (2015-09-22)
5. Arheološki muzej u Zagrebu. URL: http://hvm.mdc.hr/arheoloski-muzej-u-zagrebu,538%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
6. Arheološki muzej Zadar. URL: http://amzd.hr/ (2015-09-22)
7. Bankovni muzej PBZ-a. URL: http://hvm.mdc.hr/bankovni-muzej-pbz-a,953%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
8. Creski muzej. URL: http://hvm.mdc.hr/creski-muzej,763%3aCRS/hr/info/ (2015-09-22)
9. Detling, Denis. Uloga muzejskog pedagoga u muzejskoj komunikaciji na konkretnom primjeru Muzeja Slavonije, 2009. Str. 8. URL: http://www.academia.edu/5084353/Uloga_muzejskog_pedagoga_u_muzejskoj_komunikaciji_na_konkretnom_primjeru_Muzeja_Slavonije (2015-09-22)
10. Dom Marina Držića. URL: http://hvm.mdc.hr/dom-marina-drzica,762%3aDBK/hr/info/ (2015-09-22)
11. Dubrovački muzeji. URL: http://www.dumus.hr/hr/o-dubrovackim-muzejima/misija-i-vizija/ (2015-09-22)
12. Dvorac Trakošćan. URL: http://www.trakoscan.hr/ (2015-09-22)
13. Etnografski muzej Istre. URL: http://hvm.mdc.hr/etnografski-muzej-istre---museo-etnografico-dellistria,630%3aPAZ/hr/info/ (2015-09-22)
14. Etnografski muzej Split. URL: http://hvm.mdc.hr/etnografski-muzej-split,630%3aSLT/hr/info/ (2015-09-22)
15. Etnografski muzej Zagreb. URL: http://www.emz.hr/O%20muzeju/Povijest%20muzeja (2015-09-22)
16. Galerija „Hrsto Hegedušić“. URL: http://hvm.mdc.hr/galerija-krsto-hegedusic,525%3aPET/hr/info/ (2015-09-22)
17. Galerija Galežnica. URL: http://hvm.mdc.hr/galerija-galzenica,525%3aVGR/hr/info/ (2015-09-22)
18. Galerija grada Krapine. URL: http://hvm.mdc.hr/galerija-grada-krapine,525%3aKRP/hr/info/ (2015-09-22)
19. Galerija Klovićevi dvori. URL: http://hvm.mdc.hr/galerija-grada-krapine,525%3aKRP/hr/info/ (2015-09-22)
20. Galerija Prica. URL: http://hvm.mdc.hr/galerija-prica,531%3aSMB/hr/info/ (2015-09-22)
21. Galerija Sikirica. URL: http://hvm.mdc.hr/galerija-sikirica,525%3aSIN/hr/info/ (2015-09-22)

22. Galerija umjetnina Branislav Dešković. URL: http://hvm.mdc.hr/galerija-umjetnina-branislav-deskovic,525%3aBOL/hr/info/ (2015-09-22)
23. Galerija umjetnina. URL: http://hvm.mdc.hr/galerija-umjetnina,520%3aSLT/hr/info/ (2015-09-22)
24. Gloria Maris. URL: http://www.gloria-maris.hr/ (2015-09-22)
25. Gob, Andre. Muzeologija: povijest, razvitak, izazovi današnjice. Zagreb: Antibarbarus, 2007.
26. Gradska galerija Antun Gojak. URL: http://www.galerija-antun-gojak.hr/vizija.php (2015-09-22)
27. Gradski muzej Bjelovar. URL: http://hvm.mdc.hr/gradski-muzej-bjelovar,510%3aBJL/hr/info/ (2015-09-22)
28. Gradski muzej Čazma. URL: http://hvm.mdc.hr/gradski-muzej-cazma,510%3a%C4%8CZA/hr/info/ (2015-09-22)
29. Gradski muzej Karlovac. URL: http://www.gmk.hr/O%20nama/Poslanje%20muzeja (2015-09-22)
30. Gradski muzej Korčula. URL: http://hvm.mdc.hr/gradski-muzej-korcula,763%3aKOR/hr/info/ (2015-09-22)
31. Gradski muzej Križevci. URL: http://hvm.mdc.hr/gradski-muzej-krizevci,763%3aKRI/hr/info/ (2015-09-22)
32. Gradski muzej Makarska. URL: http://hvm.mdc.hr/gradski-muzej-makarska,510%3aMKR/hr/info/ (2015-09-22)
33. Gradski muzej Novalja. URL: http://hvm.mdc.hr/gradski-muzej-novalja,763%3aNOV/hr/info/ (2015-09-22)
34. Gradski muzej Požega. URL: http://hvm.mdc.hr/gradski-muzej-pozega,510%3aP%C5%BDG/hr/info/ (2015-09-22)
35. Gradski muzej Sisak. URL: http://www.muzej-sisak.hr/poslanje-muzeja/ (2015-09-22)
36. Gradski muzej Varaždin. URL: http://hvm.mdc.hr/gradski-muzej-sisak,510%3aSIK/hr/info/ (2015-09-22)
37. Gradski muzej Varaždin. URL: http://www.gmv.hr/ (2015-09-22)
38. Gradski muzej Vinkovci. URL: http://muzejvk.hr/ (2015-09-22)
39. Gradski muzej Virovitica. URL: http://hvm.mdc.hr/gradski-muzej-virovitica,510%3aVTC/hr/info/ (2015-09-22)
40. Hrvatski muzej medicine i farmacije. URL: http://hvm.mdc.hr/hrvatski-muzej-medicine-i-farmacije-hazu,930%3aZAG-1/hr/info/ (2015-09-22)
41. Hrvatski muzej naivne umjetnosti. URL: http://hvm.mdc.hr/hrvatski-muzej-naivne-umjetnosti,537%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
42. Hrvatski muzej turizma. URL: http://www.hrmt.hr/o-muzeju/povijest-vizija-misija/ (2015-09-22)
43. Hrvatski pomorski muzej Split. URL: http://hvm.mdc.hr/hrvatski-pomorski-muzej-split,775%3aSLT/hr/info/ (2015-09-22)
44. Hrvatski povijesni muzej. URL: http://www.hismus.hr/hr/ (2015-09-22)
45. Hrvatski prirodoslovni muzej - Zagreb. URL: http://hpm.web.link2.hr/O%20muzeju./Vizija%20i%20misija%20muzeja (2015-09-22)
46. Hrvatski školski muzej. URL: http://hvm.mdc.hr/hrvatski-skolski-muzej,925%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
47. Hrvatski športski muzej. URL: http://hvm.mdc.hr/hrvatski-sportski-muzej,640%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
48. Hrvatski željeznički muzej. URL: http://hvm.mdc.hr/hrvatski-zeljeznicki-muzej,870.3%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
49. HT muzej. URL: http://hvm.mdc.hr/ht-muzej,955%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)

50. Kuća o batani – Casa della batana. URL: http://www.batana.org/hr/ekomuzej-batana/info-tocka-o-ekomuzeju/ (2015-09-22)
51. Lošinjski muzej. URL: http://hvm.mdc.hr/losinjski-muzej,520%3aML%C5%A0/hr/info/ (2015-09-22)
52. Lovački muzej Hrvatskog lovačkog saveza. URL: http://www.hls.com.hr/lovacki-muzej-misija/ (2015-09-22)
53. Mašić, Boris; Šojat-Bikić, Maja. Izazovi interpretacije – uloga arhivskog gradiva u muzejskoj struci, 2012. URL: http://daz.hr/zad-dan/izazovi-interpretacije-uloga-arhivskoga-gradiva-u-muzejskoj-struci/ (2015-09-22)
54. Memorijalna zbirka Jozo Kljaković. URL: http://hvm.mdc.hr/memorijalna-zbirka-jozo-kljakovic,762%3aZAG-1/hr/info/ (2015-09-22)
55. Memorijalni centar Faust Vrančić. URL: http://hvm.mdc.hr/memorijalni-centar-faust-vrancic,762:PRL/hr/info/ (2015-09-22)
56. Memorijalni muzej spomen-područja Jasenovac. URL: http://hvm.mdc.hr/memorijalni-muzej-spomen-podrucja-jasenovac,745%3aJSV/hr/info/ (2015-09-22)
57. Ministarstvo kulture. URL: http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=78 (2015-09-22)
58. Moderna galerija u Zagrebu. URL: http://hvm.mdc.hr/moderna-galerija,525%3aZAG-1/hr/info/ (2015-09-22)
59. Muzej antičkog stakla u Zadru. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-antickog-stakla-u-zadru,538%3aZDR-1/hr/info/ (2015-09-22)
60. Muzej Belišće. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-belisce,510%3aBL%C5%A0/hr/info/ (2015-09-22)
61. Muzej Brodskog Posavlja. URL: http://www.muzejbp.hr/hr/muzej/o-muzeju/ (2015-09-22)
62. Muzej Cetinske krajine – Sinj. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-cetinske-krajine---sinj,510%3aSIN/hr/info/ (2015-09-22)
63. Muzej Gacke Otočac. URL: http://www.gpou-otocac.hr/onama_poslanje.html (2015-09-22)
64. Muzej grada Crikvenice. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-crikvenice,510%3aCRK/hr/info/ (2015-09-22)
65. Muzej grada Iloka. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-iloka,510%3aILK/hr/info/ (2015-09-22)
66. Muzej grada Kaštela. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-kastela,763%3aKA%C5%A0/hr/info/ (2015-09-22)
67. Muzej grada Koprivnice – donacija „Dr. Vladimir Malačac“. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-koprivnice---donacija-dr.-vladimir-malancec-koprivnica,762%3aKPR/hr/info/ (2015-09-22)
68. Muzej grada Koprivnice. URL: http://www.muzej-koprivnica.hr/ (2015-09-22)
69. Muzej grada Pregrade „Dr. Zlatko Dragutin Tudjina“. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-pregrade-dr.-zlatko-dragutin-tudjina,763%3aPRG/hr/info/ (2015-09-22)
70. Muzej grada Šibenika. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-sibenika,510%3a%C5%A0BK/hr/info/ (2015-09-22)
71. Muzej grada Trogira. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-trogira,763%3aTRG/hr/info/ (2015-09-22)
72. Muzej grada Umaga. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-umaga---museo-civico-di-umago,763%3aUMG/hr/info/ (2015-09-22)
73. Muzej grada Zagreba. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-zagreba,763%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)

74. Muzej Hrvatskog zagorja. URL: http://www.mhz.hr/O%20Muzejima/Dokumenti (2015-09-22)
75. Muzej informatike i informatičke tehnologije „Peek&Poke“. URL: http://www.peekpoke.hr/o-nama/ (2015-09-22)
76. Muzej Lapidarium. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-_-museo-lapidarium,763%3aNGR/hr/info/ (2015-09-22)
77. Muzej Like Gospić – Memorijalni centar „Nikola Tesla“ Smiljan. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-like-gospic---memorijalni-centar-nikola-tesla-smiljan,762%3aSMN/hr/info/ (2015-09-22)
78. Muzej Like Gospić. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-like-gospic,510%3aGSP/hr/info/ (2015-09-22)
79. Muzej likovnih umjetnosti. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-likovnih-umjetnosti,520%3aOSK/hr/info/ (2015-09-22)
80. Muzej Marton. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-marton,540%3aSMB/hr/info/ (2015-09-22)
81. Muzej Međimurja Čakovec. URL: http://mmc.hr/o-muzeju/poslanje-muzeja/ (2015-09-22)
82. Muzej moderne i suvremene umjetnosti Rijeka. URL: http://www.mmsu.hr/Default.aspx?sec=3 (2015-09-22)
83. Muzej Moslavine Kutina. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-moslavine-kutina,510%3aKTN/hr/info/ (2015-09-22)
84. Muzej otoka Brača. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-otoka-braca,510%3a%C5%A0KR/hr/info/ (2015-09-22)
85. Muzej policije. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-policije,945%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
86. Muzej Slavonije. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-slavonije,510%3aOSK/hr/info/ (2015-09-22)
87. Muzej Staro selo Kumrovec. URL: http://hvm.mdc.hr/muzeji-hrvatskog-zagorja---muzej-staro-selo-kumrovec,630%3AKMC/hr/info/ (2015-02-20)
88. Muzej Staroga Grada. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-staroga-grada,763%3aSTG/hr/info/ (2015-09-22)
89. Muzej suvremene umjetnosti Istre. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-suvremene-umjetnosti-istre---museo-darte-contemporanea-dellistria,525%3aPLA-2/hr/info/ (2015-09-22)
90. Muzej Turopolja. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-turopolja,510%3aVGR/hr/info/ (2015-09-22)
91. Muzej Valpovštine. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-valpovstine,510%3aVLP/hr/info/ (2015-09-22)
92. Muzej za umjetnost i obrt. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-za-umjetnost-i-obrt,540%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
93. Muzej za umjetnosti i obrt – Zbirka Anke Gvozdanović. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-za-umjetnost-i-obrt---zbirka-anke-gvozdanovic,730%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
94. Muzej za umjetnosti i obrt. URL: http://www.muo.hr/hr/muo/o-muzeju/ (2015-09-22)
95. Muzeji Ivana Meštrovića. URL: http://hvm.mdc.hr/muzeji-ivana-mestrovica,532%3aZAG-2/hr/info/ (2015-09-22)
96. Muzejski dokumentacijski centar. URL: http://www.mdc.hr/hr/mdc/o-nama/izjava-o-poslanju/ (2015-09-22)
97. Muzej grada Kaštela. URL: http://hvm.mdc.hr/muzej-grada-kastela,763%3aKA%C5%A0/hr/info/ (2015-09-22)

98. Muzejsko dokumentacijski centar. Preporuke za rad u muzeju. URL: http://www.mdc.hr/UserFiles/File/propisi,smjernice,upute/Preporuke%20za%20rad%20u%20muzeju_zadnja%20verzija.pdf (2015-09-22)
99. Muzejsko-memorijalni centar Dražen Petrović. URL: http://hvm.mdc.hr/muzejsko-memorijalni-centar-drazen-petrovic,762%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
100. Narodni muzej Labin – Memorijalna zbirka Matije Vlačića Ilirika. URL: http://hvm.mdc.hr/narodni-muzej-labin---memorijalna-zbirka-matije-vlacica-ilirika,762%3aLAB/hr/info/ (2015-09-22)
101. Narodni muzej Labin. URL: http://hvm.mdc.hr/narodni-muzej-labin,510%3aLAB/hr/info/ (2015-09-22)
102. Narodni muzej Zadar. URL: http://nmz.hr/muzej/povijest (2015-09-22)
103. Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka. URL: http://hvm.mdc.hr/pomorski-i-povijesni-muzej-hrvatskog-primorja-rijeka,700%3aRKA/hr/info/ (2015-09-22)
104. Povijesni i pomorski muzej Istre. URL: http://hvm.mdc.hr/povijesni-i-pomorski-muzej-istre---museo-storico-e-navale-dell-istria,700%3aPLA/hr/info/ (2015-09-22)
105. Prirodoslovni muzej Dubrovnik. URL: http://hvm.mdc.hr/prirodoslovni-muzej-dubrovnik,600%3aDBK/hr/info/ (2015-09-22)
106. Prirodoslovni muzej i zoološki vrt u Splitu. URL: http://hvm.mdc.hr/prirodoslovni-muzej-i-zooloski-vrt,600%3aSLT/hr/info/ (2015-09-22)
107. Prirodoslovni muzej Metković. URL: http://hvm.mdc.hr/prirodoslovni-muzej-metkovic,614%3aMTK/hr/info/ (2015-09-22)
108. Prirodoslovni muzej Rijeka. URL: http://hvm.mdc.hr/prirodoslovni-muzej-rijeka,600%3aRKA/hr/info/ (2015-09-22)
109. Spomen galerija Ivana Meštrovića. URL: http://hvm.mdc.hr/spomen-galerija-ivana-mestrovica,532%3aVRP/hr/info/ (2015-09-22)
110. Strossmayerova galerija starih majstora. URL: http://hvm.mdc.hr/strossmayerova-galerija-starih-majstora-hazu,531%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
111. Tehnički muzej. URL: http://hvm.mdc.hr/tehnicki-muzej,800%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
112. Tifološki muzej. URL: http://hvm.mdc.hr/tifloloski-muzej,990.1%3aZAG/hr/info/ (2015-09-22)
113. Umjetnička galerija Dubrovnik. URL: http://hvm.mdc.hr/umjetnicka-galerija-dubrovnik,525%3aDBK/hr/info/ (2015-09-22)
114. Vrkljan-Križić, Nada. Suvremene funkcije i poslanja muzeja. // Zbornik prvog kongresa hrvatskih povjesničara umjetnosti. / uredio Milan Pelc. Zagreb : Institut za povijest umjetnosti, 2004. Str. 353-358. URL: http://www.ipu.hr/uploads/documents/544.pdf (2015-09-22)
115. Zakon o muzejima. // Narodne novine, 142 (1998). URL: http://www.zakon.hr/z/302/Zakon-o-muzejima (2015-09-22)
116. Zavičajna zbirka grada ploča. URL: http://hvm.mdc.hr/zavicajna-zbirka-grada-ploca,510%3aPL%C4%8C/hr/info/ (2015-09-22)
117. Zavičajni muzej Biograd na Moru. URL: http://hvm.mdc.hr/zavicajni-muzej-biograd-na-moru,510%3aBNM/hr/info/ (2015-09-22)
118. Zavičajni muzej Donja Kupčina. URL: http://hvm.mdc.hr/zavicajni-muzej-donja-kupcina,630%3aDKU/hr/info/ (2015-09-22)
119. Zavičajni muzej grada Rovinja. URL: http://hvm.mdc.hr/zavicajni-muzej-grada-rovinja---museo-civico-della-citta-di-rovigno,510%3aROV/hr/info/ (2015-09-22)
120. Zavičajni muzej Obrovac. URL: http://hvm.mdc.hr/zavicajni-muzej-obrovac,510%3aOBR/hr/info/ (2015-09-22)

121. Zavičajni muzej Ozalj. URL: http://hvm.mdc.hr/zavicajni-muzej-ozalj,510%3aOZA/hr/info/ (2015-09-22)
122. Zavičajni muzej Poreštine. URL: http://www.muzejporec.hr/hr/o-muzeju/ (2015-09-22)

123. Zbirka Baltazara Bogišića. URL: http://hvm.mdc.hr/zbirka-baltazara-bogisica-hazu,762%3aCVT-1/hr/info/ (2015-09-22)
124. Zbirka umjetnina Ante i Wiltrud Topić – Mimara. URL: http://hvm.mdc.hr/zbirka-umjetnina-ante-i-wiltrud-topic-mimara---muzej-mimara,520%3aZAG-2/hr/info/ (2015-09-22)
125. Zgaga, Višnja. Nacrt strategije kulturnog razvitka Hrvatske u 21. stoljeću: muzeji. // Informatica Museologica 33, 1-2 (2002). URL: http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=207237 (2015-09-22)
126. Zvončarska muzejska zbirka. URL: http://hvm.mdc.hr/zvoncarska-muzejska-zbirka,630%3aMAT/hr/info/ (2015-09-22)